

Д О:
ОСНОВНО ЈАВНО ОБВИНИТЕЛСТВО ОХРИД
Ул.: „МАКЕДОНСКИ ПРОСВЕТИТЕЛИ“ ББ
6000, Охрид

ПОДНОСИТЕЛ: ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА ЛЕВИЦА

ул. „Мирослав Крлежа“ бр. 20/1-12 – о. Центар, 1000 Скопје
ЕМБС: 7108192 | ЕДБ: 4044016512070
(застапувана од Претседателот – проф. д-р ДИМИТАР АПАСИЕВ)

Врз основа на член 66, став (1) од *Законот за здруженија и фондации* (Сл. весник на РМ бр. 52/2010 и 135/11, 55/16), како и врз основа на *Законот за постапување по претставки и предлози* (Сл. весник на РМ бр. 82/2008, 13/2013, 156/2015 и 193/2015)– ја поднесуваме следната:

ИНИЦИЈАТИВА

**ЗА ЗАБРАНА НА РАБОТАТА НА ЗДРУЖЕНИЕ ЗА АФИРМАЦИЈА НА КУЛТУРНИТЕ
ВРЕДНОСТИ НА МАКЕДОНСКИТЕ БУГАРИ – „ЦАР БОРИС III“ ОХРИД**

ПРОТИВ: ЗДРУЖЕНИЕ „ЦАР БОРИС III“ – Охрид

ул. „Шар Планина“ бр. 2/12 – 6000 Охрид
ЕМБС: 7552220

Согласно член 65 од Законот за здруженија и фондации, **се забранува** работата на организација, ако:

- нејзиното дејствување е насочено кон насилно уривање на уставниот поредок на Република Македонија;
- поттикнува и повикува на воена агресија и разгорува национална, расна или верска омраза или нетрпеливост;
- презема активности поврзани со тероризам;
- презема активности кои се спротивни на Уставот или закон; и
- се повредуваат слободите и правата на други лица.

Член 66, став (2) од Законот за здруженија и фондации предвидува дека ако надлежниот основен јавен обвинител, според седиштето на организацијата, по службена должност или по поднесена иницијатива, оцени дека постојат причини за забрана на работата на организацијата во согласност со законот, ќе поднесе **предлог до надлежниот суд** за забрана на работата на организацијата. Според став (1) од истиот член, секој може да поднесе иницијатива за забрана на работата на организациите пред надлежниот јавен обвинител, а согласно став (3) постапката за забрана е итна! Во таа смисла, подносителот на оваа иницијатива

смета дека постојат причини за забрана на работата на Здружението за афирмација на културните вредности на македонските Бугари „Цар Борис III“ Охрид, со седиште на ул. „Шар Планина“ бр. 2/12 од Охрид и ЕМБС: 7552220 – предвидени во член 65 од ЗЗФ, поради што ОЈО Охрид треба да поднесе предлог до Основниот суд Охрид за забрана на работата на здружението.

Здружението предмет на оваа иницијатива, како назив го користи името на историска личност, цар Борис Трети, првиот човек на Царството Бугарија за време на Втората светска војна. Со ова, Здружението **го промовира и слави ликот и делото на контоверзниот цар Борис Трети.**

Неспорно е дека, согласно член 20, став 1 од Уставот на РМ, на граѓаните им се гарантира слободата на здружување заради остварување и заштита на нивните политички, економски, социјални, културни и други права и уверувања. Член 20, став 2 од Уставот предвидува дека граѓаните можат слободно да основаат здруженија на граѓани и политички партии, да пристапуваат кон нив и од нив да истапуваат. Меѓутоа, јасни уставни и законски одредби ги определуваат **границите на остварување на оваа слобода** и право на човекот и граѓаните. Член 4, став (2) од Законот за здруженија и фондации предвидува дека: „Се забранува основање на организација ако програмата и нејзиното дејствување е насочено кон насилно уривање на уставниот поредок на Република Македонија, поттикнување и повикување на воена агресија и разгорување на национална, расна или верска омраза или нетрпеливост, презема активности поврзани со тероризам, презема активности кои се спротивни на Уставот или закон и се повредуваат слободите и правата на други лица“. Уставот, во член 20, став 3 исто така содржи императивна норма според која: „Програмите и дејствувањето на здруженијата на граѓаните не можат да бидат насочени кон насилно уривање на уставниот поредок на Републиката или разгорување на национална или верска омраза или нетрпеливост“. Со тоа што Здружението работи под називот цар Борис Трети, неговото дејствување е насочено токму кон разгорување на национална омраза и нетрпеливост, презема активности кои се спротивни на Уставот и закон и се повредуваат слободите и правата на други лица.

Ова од причина што за време на втората светска војна, цар Борис Трети, во **соработка со нацистичкиот режим на Адолф Хитлер**, наредил и спровел анексија на територијата на Македонија, и бил првиот човек на историски потврдена фашистички власт која извршила огромни злосторства врз македонскиот народ и погром врз припадниците на Еврејската заедница во Македонија!

Имајќи предвид дека за време на владеењето на цар Борис Трети, Македонија била воено окупирана и прогласена за дел од Царството Бугарија, дејствување на здружение под име на оваа антиисториска личност е недвосмислена провокација и закана по територијалниот суверенитет на Републиката. Токму за време на окупацијата спроведена по наредба на цар Борис Трети, голем број македонски народни херои и борци за идеите на самобитноста на македонскиот народ и

неговата државност се убиени и измачувани! Поради ова, дејствувањето на Здружението разгорува чувства на национална омраза и нетрпеливост и е всушност насочено кон насилно уривање на уставниот поредок на Републиката.

Здружението на социјалните мрежи редовно **објавува натписи со содржина со која разгорува национална омраза**, го провоцира македонскиот народ и ја оспорува неговата самобитност. Како за пример, на 24 август 2022 година, Здружението на социјалната мрежа – Фејсбук има објавено соопштение во кое, меѓу другото, кажува: „*Каде се патриотите од татко на нацијата Тито?*“ Изјави кои недвосмислено алудираат дека македонската нација е создадена од страна на Тито се дејствија директно насочени кон разгорување национална омраза и нетрпеливост, изложувајќи ја на подбив македонската националност и оспорувајќи ја нејзината посебност.

Во овој контекст, Основното јавно обвинителство Охрид треба да ја има предвид Преамбулата на Уставот на Република Македонија во која се поаѓа од историскиот факт дека Македонија е конституирана како **национална држава на македонскиот народ**, па оттука секое дејствување усмерено кон негирање на неговата самобитност, всушност е насочено кон насилно уривање на уставниот поредок на Републиката, кон поттикнување или разгорување на национална или верска омраза или нетрпеливост и кон негирање на слободното изразување на неговата национална припадност.

Дополнително, со оддавањето почит и славењето на ликот и делото на цар Борис Трети, Здружението всушност го рехабилитира и **глорифицира фашизмот и нацизмот**. Ова особено поттикнува чувство на национална и верска омраза и нетрпеливост кај Еврејската заедница во Македонија, имајќи предвид дека нејзините припадници биле изложени на невидени злосторства и акти на омраза од страна на фашистичкиот режим на цар Борис Трети. Оваа озлогласена историска личност се јавува како потписник на антиеврејски закони применувани во Царството Бугарија за време на Втората светска војна, а неговата влада депортирала 7.144 македонските Евреи во концентрациониот логор Треблинка! Овој историски факт го прави цар Борис Трети еден од најголемите соработници на Адолф Хитлер и директен виновник за Холокаустот врз Евреите во Македонија. Оттука е и разбирлива острата реакција од Еврејската заедница и Фондот на холокаустот на Евреите во Македонија, кои регистрацијата на Здружението ја гледаат како еклатантен пример на негирање на холокаустот, и на исмевање и навреда за Евреите.

Здружението и неговото дејствување, до денот на поднесување на оваа иницијата, не престануваат да предизвикуваат **намерни провокации и лавина од реакции од јавноста** и да разгоруваат чувства на омраза и нетрпеливост кај Македонците и Евреите во Македонија. Јасен доказ дека работата на здруженија

именувани по личности – поддржувачи на фашизмот и нацизмот се закана по јавната безбедност, е веќе испровоцираниот инцидент во Битола, кога ноќта на 3 јуни 2022 година, беше запалена таблата со називот на Здружението „КУЛТУРЕН ЦЕНТАР ИВАН МИХАЈЛОВ“ Битола, кое исто така носи име на соработник на Адолф Хитлер.

Конечно, со забрана на работата на Здружението нема да биде доведено во прашање правото на Бугарите во Македонија на слободно здружување и изразување. Наспроти означувањето како „здружение за афирмација на културни вредности“, целта на Здружението не е да ја негува културата на соседниот бугарски народ, туку преку славење на ликот и делото на цар Борис Трети да **провоцира раздор во општеството, нетрпеливост и нереди**. Затоа забраната на работата на Здружението има легитимна цел и предлогот на Основното јавно обвинителство за негова забрана би бил оправдан и во согласност со начелата на едно демократско општество.

Имајќи го предвид претходно изнесеното, предлагаме на Основното јавно обвинителство Охрид, во итна постапка, до Основниот суд Охрид да го поднесе следниот

ПРЕДЛОГ

Основниот суд Охрид, во итна постапка, да **ДОНЕСЕ РЕШЕНИЕ** со кое:

- I. **СЕ ПРИФАКА ВО ЦЕЛОСТ** предлогот на Основното јавно обвинителство Охрид.
- II. **СЕ ЗАБРАНУВА РАБОТАТА** на Здружението за афирмација на културните вредности на македонските бугари „Цар Борис III“ Охрид, со седиште на ул. „Шар Планина“ бр. 2/12, Охрид и ЕМБС: 7552220.

Прилози:

1. Тековна состојба за ПП Левица;
2. Решение за упис на основање Здружение „Цар Борис III“ Охрид;
3. Статија за реакција на Еврејската заедница;
4. Извадоци од Facebook постови и изјави на претставници на Здружението (принт-скрин).

Скопје
5.10.2022

Подносител:
ПП ЛЕВИЦА
Застапник по закон/претседател:
проф. д-р **Димитар Анасиев**
(Пратеник во Собранието на РМ)

